

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. gegužės 28 d.
(OR. en)

8394/20

Tarpinstitucinė byla:
2018/0206 (COD)

FSTR 73
SOC 343
SAN 177
CADREFIN 101
CODEC 425

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2020 m. gegužės 28 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2020) 447 final
Dalykas:	Pakeistas pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2020) 447 final.

Pridedama: COM(2020) 447 final

Briuselis, 2020 05 28
COM(2020) 447 final

2018/0206 (COD)

Pakeistas pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1 PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2018 m. gegužės 30 d. Komisija priėmė reglamento dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+)¹ pasiūlymą. Nuo to laiko Europos ekonomika susidūrė su didžiuliu ir beprecedenčiu COVID-19 pandemijos sukeltu simetrišku šoku, dėl kurio kilo didelių sunkumų valstybių narių ekonomikai, darbo rinkoms, socialinei ir sveikatos apsaugos sistemoms. Kad įveiktų šį iššūkį, Sąjunga turėtų imtis tinkamų veiksmų, kurie padėtų atsigaivinti po COVID-19 pandemijos sukeltą sveikatos, socialinės ir ekonominės sistemos sukrėtimą.

2020 m. gegužės 27 d. Komisija priėmė peržiūrėtą pasiūlymą dėl būsimos – 2021–2027 m. – daugiametės finansinės programos². Pasiūlyme atsispindi Europos atsakas į socialinį ir ekonominį COVID-19 pandemijos poveikį.

Tiek tiesioginis, tiek netiesioginis COVID-19 pandemijos poveikis ir toliau vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu darys didžiulį poveikį ir žalą visoms valstybėms narėms: didės socialinė nelygybė, skurdas ir jaunimo nedarbas. Todėl Komisija mano, kad būtina iš dalies pakeisti pasiūlymą dėl „Europos socialinio fondo +“ pritaikant jį prie naujojo ekonomikos gaivinimo priemonių rinkinio, drauge sudarant sąlygas strateginėms investicijoms į užimtumo ir socialinę politiką ir sistemas.

Siekiant, kad šios investicijos taptų aktyvesnio augimo modelio įtraukumo ir tvarumo ženklais, ir laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimą, ESF+ reglamento pakeitimais, atsižvelgiant į Pirmininkės U. von der Leyen politines gaires, siekiama:

- griežtinti paramos telkimo pagal temas reikalavimus jaunimo užimtumo srityje. Kaip parodė ankstesni ekonomikos nuosmukiai, jaunimo užimtumas į verslo ciklą reaguoja jautriau nei suaugusiųjų užimtumas ir tikėtina, kad dėl COVID-19 pandemijos sukulto ekonomikos nuosmukio vėl labai padidės jaunimo nedarbas bei nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių (toliau – NEET) skaičius. Siekiant toliau remti įtraukų ekonomikos atsigavimą ir perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką kintančiame darbo pasaulyje ir užtikrinti, kad jaunimas kuo geriau išnaudotų skaitmeninės, atsparumo didinimo ir žaliosios pertvarkos teikiamas galimybes, valstybės narės, kurių (15–29 m. amžiaus grupės) NEET lygis viršija ES vidurkį, bent 15 proc. savo ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, turėtų skirti jaunimo rėmimo tiksliniams veiksams ir struktūrinėms reformoms (anksčiau buvo skiriama 10 proc.);
- spręsti vaikų skurdo problemą. Siekiant ekonomikos atsigavimo, ateinančiais metais bus dar svarbiau kovoti su vaikų skurdu, kad COVID-19 krizei pasibaigus nė vienas vaikas nebūtų paliktas nuošalyje. Siūloma į reglamentą įtraukti konstatuojamąją dalį ir straipsnį, kuriuose būtų reikalaujama, kad skurstančių vaikų problemai spręsti valstybės narės skirtų bent 5 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas;
- skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką vadovaujantis ES pramonės strategija³, kuria reikalaujama naujų įgūdžių naujoms darbo vietoms. COVID-19 pandemijai pasibaigus ir gyvenimui sugrįžus į įprastą vėžę, Europos pramonės ekosistemose prireiks naujoviškų

¹ COM(2018) 382.

² COM(2020) 443.

³ COM(2020) 102.

įgūdžių ir rasis naujų verslo modelių, įskaitant naujas vietos lygmens vertės grandines, kurie turėtų būti remiami iš Europos socialinio fondo.

COVID-19 pandemija neproporcingai didelį socialinį ir ekonominį poveikį padarė moterims. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad vykdant veiklą būtų laikomasi horizontaliojo lyčių lygybės principo, kaip nustatyta ESF+ reglamento 6 straipsnyje.

Komisija taip pat siūlo sukurti gerokai sustiprintą Sveikatos programą⁴, kuri, atsižvelgiant į jos mastą ir taikymo sritį, turėtų veikti kaip atskira programa. Todėl Sveikatos programa nebus „Europos socialinio fondo +“ dalimi. Taigi, būtina iš dalies pakeisti pasiūlymą dėl „Europos socialinio fondo +“ ir išbraukti visas nuorodas į Sveikatos programą. Tačiau, atsižvelgiant į poreikį glaudžiai koordinuoti abi programas, į pakeistą ESF+ pasiūlymą įtrauktos nuostatos, kuriomis raginama užtikrinti ESF+ ir naujosios ES sveikatos programos sinergiją ir papildomumą.

Dabartinė krizė parodė, kad sanglaudos politikos teisinėje sistemoje būtina numatyti mechanizmus, kuriais būtų galima greitai pasinaudoti, jei per ateinančią dešimtmetį atsirastų išskirtinių aplinkybių. Todėl, reaguojant į išskirtines ir neįprastas aplinkybes, siūlomos laikinos ESF+ naudojimo priemonės, siekiant užtikrinti, kad ribotomis ir konkrečiomis aplinkybėmis būtų galima taikyti nuo tam tikrų taisyklių leidžiančias nukrypti nuostatas ir taip supaprastinti reagavimo galimybes.

Šios laikinos priemonės – be kita ko, galimybė išplėsti ESF+ taikymo sritį, pavyzdžiui, įtraukiant trumpalaikio darbo programų, kurios nėra derinamos su aktyviomis priemonėmis, rėmimą, galimybę asmenims, kurie nėra tiesiogiai socialiai ir ekonomiškai pažeidžiami, naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, mažesnę paramos telkimo pagal temas reikalavimų paisymą, jei tokių laikinų priemonių reikia norint veiksmingai reaguoti į minėtas išskirtines ir neįprastas aplinkybes.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas atitinka šioje politikos srityje galiojančias politikos nuostatas ir apsiriboja tiksliniu Komisijos pasiūlymo dėl „Europos socialinio fondo +“ (COM(2018) 382) pakeitimu, siekiant sudaryti sąlygas ESF+ veiksmingiau prisidėti prie ekonomikos gaivinimo reaguojant į COVID-19 pandemijos poveikį valstybių narių ekonominei ir socialinei padėčiai. Atsižvelgiant į principus, išdėstytus Europos socialinių teisių ramstyje, ESF+ siekiama padėti valstybėms narėms pasiekti didelį užimtumo lygį, užtikrinti deramą socialinę apsaugą ir kvalifikuotą ir atsparią darbo jėgą, atitinkančią darbo rinkos poreikius ir pasirengusią ateities darbo pasauliui, ir taip prisidėti prie Europos žaliojo kurso ir naujosios Pramonės strategijos įgyvendinimo.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlyme apsiribojama tiksliniais pasiūlymo dėl reglamento „Europos socialinis fondas +“ (COM(2018) 382) pakeitimais ir užtikrinamas suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis. Visų pirma pasiūlymas dera su pasiūlymu dėl Bendrųjų nuostatų reglamento⁵ ir dėl Europos regioninės plėtros fondo⁶ pakeitimais [, be to, juo ypač skatinamas papildomumas ir sinergija su naująja Sveikatos programa⁷]. Jis taip pat nuosekliai dera su Komisijos pasiūlytais

⁴ COM(2020) 405.

⁵ COM(2020) 450.

⁶ COM(2020) 452.

⁷ COM(2020) 405.

Bendrųjų nuostatų reglamento⁸ pakeitimais 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, kuriais siekiama įveikti COVID-19 pandemijos sukeltą krizę ir pasirengti ekonomikos gaivinimui.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Siekiant išspręsti konkrečias dabartines problemas, siūloma iš dalies pakeisti Komisijos pasiūlymą dėl „Europos socialinio fondo +“ (COM(2018) 382).

Šiame pasiūlyme nustatytų priemonių teisinis pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) IX (užimtumas) ir X (socialinė politika) antraštinės dalys, ypač 46, 149, 153, 162–166, 174, 175 ir 349 straipsniai.

ESF+ sudaro dvi dalys. Pirmą dalį, įgyvendinama taikant pasidalijamąjį valdymą, apima buvęs ESF, kuris yra grindžiamas SESV 162 ir 164 straipsniais, ir pagrindinę materialinę pagalbą labiausiai skurstantiems žmonėms, grindžiamą SESV 175 straipsnio 3 dalimi. Antrą dalį, įgyvendinama taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, apima veiksmai, skatinančius užimtumą ir socialines inovacijas (EaSI) ir grindžiamus SESV 46 straipsnio d punktu, 149 straipsniu ir 153 straipsnio 2 dalies a punktu.

Pirmos dalies tikslais siekiant atsižvelgti į atokiausių regionų ypatumus pridėtas 349 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pakeistas pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą. Pasiūlymu nustatomas reagavimo į krizes mechanizmas pagal pasidalijamojo valdymo taisyklės Komisijai suteikiant įgyvendinimo įgaliojimus, taip užtikrinant, kad išskirtinėmis aplinkybėmis reaguojant į tokius įvykius būtų galima taikyti laikinas nukrypti leidžiančias nuostatas. Įgyvendinimo įgaliojimai suteikiami tam, kad Komisija galėtų nedelsdama imtis veiksmų nekeisdama pirminės teisės aktų.

• Proporcingumo principas

Pasiūlymas apima tikslinius pakeitimus, kuriais neviršijama to, kas būtina pasiūlymo suderinimo su Komisijos pakeistu pasiūlymu dėl DFP tikslui pasiekti.

Siūlomais įgaliojimais Komisijai suteikiama galimybė tam tikrą laikotarpį ir kontroliuojant Tarybai ir Parlamentui, kurie gali paprieštarauti siūlomiems pakeitimams, imtis tam tikrų neatidėliotinų priemonių būsimos krizės atveju. Todėl jis atitinka proporcingumo principą.

• Priemonės pasirinkimas

Siūloma priemonė: Komisijos pasiūlymo dėl reglamento pakeitimas.

Komisija išnagrinėjo teisinės sistemos leidžiamas veiksmų galimybes ir mano, kad būtina iš dalies pakeisti pasiūlymą dėl reglamento dėl „Europos socialinio fondo +“ (COM(2018) 382), siekiant pašalinti Sveikatos programą ir suteikti įgaliojimus imtis veiksmų būsimos krizės atveju.

⁸ COM(2020) 451.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Dėl ypatingos skubos su išorės suinteresuotaisiais subjektais konsultuojamasi nebuvo. Pasiūlymas parengtas po pastarosiomis savaitėmis vykusių išsamių konsultacijų su valstybėmis narėmis ir Europos Parlamentu dėl COVID-19 pandemijos sukeltos krizės ekonominių padarinių.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Rengiant 2018 m. gegužės 30 d. pasiūlymą dėl reglamento (COM(2018) 382), atliktas poveikio vertinimas. Atlikti poveikio vertinimą dėl dabartinių ribotų ir tikslinių pakeitimų nereikia.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Biudžeto asignavimai, susiję su Sveikatos dalimi, buvo panaikinti.

5. **KITI ELEMENTAI**

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Priemonių įgyvendinimas bus stebimas ir apie jį bus pranešama taikant ataskaitų teikimo mechanizmus, nustatytus 2018 m. gegužės 29 d. pasiūlyme dėl reglamento (COM(2018) 375) ir 2018 m. gegužės 30 d. pasiūlyme dėl reglamento (COM(2018) 382).

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

2018 m. gegužės 30 d. pasiūlymą dėl reglamento dėl „Europos socialinio fondo +“ siūloma iš dalies pakeisti taip:

- iš dalies pakeisti teisinį pagrindą išbraukiant su Sveikatos dalies pašalinimu susijusią nuorodą į SESV 168 straipsnį;
- iš dalies pakeisti 5, 15, 14, 16 ir 23 konstatuojamąsias dalis, susijusias su ekonomikos gaivinimu;
- įterpti naują 22a konstatuojamąją dalį, susijusią su vaikų skurdo problemos sprendimu;

- iš dalies pakeisti 9, 10, 11, 12, 21, 35–45, 47 ir 51 konstatuojamąsias dalis, susijusias su Sveikatos dalies pašalinimu;
- įrašyti naują 20a konstatuojamąją dalį, susijusią su sinergija su naująja Sveikatos programa;
- iš dalies pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 2 ir 9 punktus; 3 straipsnio antrą pastraipą ir trečios pastraipos b punktą; 4 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį ir 3 dalį; 5 straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalis; 6 straipsnio 1 dalį; 7 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą; 26–29 straipsnius; 30 straipsnio antraštę, 1 dalies pirmą sakinį ir 2 dalį; 31 straipsnio 1, 2, 4 ir 5 dalis; 32 straipsnį; 33 straipsnio 1 ir 3 dalis; 37 straipsnio 2 dalį; 38 straipsnio 2, 3, ir 6 dalis; 42 straipsnio antraštę, 1 ir 2 dalis, susijusias su Sveikatos dalies pašalinimu;
- iš dalies pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 10 punktą, kad būtų užtikrintas Sąjungos priemonių nuoseklumas;
- iš dalies pakeisti 5 straipsnio 2 dalį dėl ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, biudžeto sumažėjimo;
- iš dalies pakeisti 7 straipsnį, įtraukiant naują 3a dalį dėl paramos telkimo pagal temas reikalavimo siekiant remti skurstančius vaikus ir iš dalies keičiant 5 dalį, susijusią su sugriežtintu paramos telkimo pagal temas reikalavimu jaunimo užimtumo srityje;
- įterpti naują 54 konstatuojamąją dalį ir naują 37a straipsnį, susijusius su laikinomis ESF+ naudojimo priemonėmis, atsižvelgiant į išskirtines ir neįprastas aplinkybes;
- išbraukti III priedą, susijusį su Sveikatos dalimi.

Taip pat atnaujinta finansinė teisės akto pasiūlymo pažyma.

Pakeistas pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+)

Komisijos pasiūlymas COM(2018) 382 iš dalies keičiamas taip:

- (1) teisinis pagrindas iš dalies keičiamas taip:

„atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 46 straipsnio d punktą, 149 straipsnį, 153 straipsnio 2 dalies a punktą, 164 straipsnį, 175 straipsnio 3 dalį ir 349 straipsnį,“;

- (2) 5 konstatuojamoji dalis pakeičiama taip:

„(5) naujos ir tebesitęsiančios aplinkybės dar labiau padidino struktūrinius sunkumus, kylančius dėl ekonomikos globalizacijos, migracijos srautų valdymo ir didėjančių saugumo grėsmių, perėjimo prie švarios energijos, kintančių technologijų ir vis labiau senėjančios darbo jėgos bei dėl vis didėjančio įgūdžių ir darbo jėgos paklausos ir pasiūlos neatitikimo, visų pirma MVĮ, tam tikruose sektoriuose ir regionuose. Žalioji ir skaitmeninė pertvarka ir Europos pramonės ekosistemų transformacija suteiks daug naujų galimybių, jei kartu bus užtikrintas tinkamas įgūdžių, užimtumo ir socialinės politikos priemonių ir veiksmų derinys. Kintant darbo rinkos realijoms, Sąjunga turėtų būti pasirengusi spręsti dabartines ir būsimas problemas, investuodama į atitinkamus įgūdžius, užtikrindama, kad ekonomikos augimas būtų įtraukesnis, o užimtumo ir socialinė politika – geresnė, drauge atsižvelgiant į ekonomikos ir pramonės tvarumą, darbo jėgos judumą ir lyčių požiūriu subalansuotos darbo rinkos siekį,“;

- (3) 9 ir 10 konstatuojamosios dalys pakeičiamos taip:

„(9) siekiant racionalizuoti ir supaprastinti finansavimo tvarką ir rasti daugiau galimybių sinergijai, taikant integruotuosius finansavimo metodus, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF) ir Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos remtus veiksmus reikėtų įtraukti į vieną ESF+. Taigi, ESF+ turėtų sudaryti dvi dalys: ESF+ dalis, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, ir užimtumo ir socialinių inovacijų dalis, įgyvendinama taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą. Dėl to turėtų sumažėti su įvairių lėšų valdymu susijusi administracinė našta (visų pirma valstybių narių), o tuo pačiu paprastesnės operacijoms, kaip antai pagalbai maistu ir (arba) pagrindinei materialinei pagalbai, būtų taikomos paprastesnės taisyklės;

(10) atsižvelgiant į tokią platesnę ESF+ aprėptį, reikėtų, kad Sąjungos lygmens veiksmų tikslai, kuriais siekiama didinti darbo rinkų veiksmingumą, skatinti kokybišką užimtumą, suteikti prieigą prie kokybiško švietimo bei mokymo, remti pažeidžiamų asmenų socialinę įtrauktį bei jų galimybes gauti sveikatos priežiūros paslaugas ir mažinti skurdą, būtų įgyvendinami taikant ne tik pasidalijamąjį valdymą, bet ir tiesioginį bei netiesioginį užimtumo ir socialinių inovacijų dalies valdymą,“;

- (4) 11 konstatuojamoji dalis išbraukiama;

(5) 12 konstatuojamoji dalis pakeičiama taip:

„(12) šiuo reglamentu nustatomas ESF+ finansinis paketas. Dalį šio finansinio paketo lėšų reikėtų naudoti veiksmams, kurie bus įgyvendinami taikant tiesioginį bei netiesioginį užimtumo ir socialinių inovacijų dalies valdymą“;

(6) 14–16 konstatuojamosios dalys pakeičiamos taip:

„(14) ESF+ turėtų gerinti švietimo kokybę, veiksmingumą, stiprinti švietimo ir mokymo sistemų ryšį su darbo rinka, be kita ko, skatinant skaitmeninį mokymąsi, pedagogų profesinį tobulėjimą, kad būtų galima paprasčiau įgyti bendruosius gebėjimus, visų pirma bazinius įgūdžius, įskaitant sveikatos raštingumą, gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, darnaus vystymosi kompetenciją ir skaitmeninius įgūdžius, kurių reikia kiekvienam asmeniui, norinčiam save realizuoti ir tobulėti, įsidarbinti, dalyvauti visuomenės gyvenime ir būti aktyviu piliečiu. ESF+ turėtų remti pažangą švietimo bei mokymo ir perėjimo į darbo rinką srityse, skatinti mokymąsi visą gyvenimą bei įsidarbinamumą ir prisidėti prie konkurencingumo, be kita ko, vykdant absolventų karjeros stebėseną, ir prie socialinių ir ekonominių inovacijų, remiamų pagal įvairaus masto tvarias šios srities iniciatyvas ir pritaikytų prie įvairių tikslinių grupių, pavyzdžiui, neįgalųjų, reikmių. Tam galima pasitelkti, pvz., mokymąsi internetu, mokymąsi darbo vietoje, stažuotes ir pameistrystę⁹, visą gyvenimą trunkantį profesinį orientavimą, įgūdžių numatymą glaudžiai bendradarbiaujant su pramonės sektoriumi, šiuolaikines mokymo priemones ir jų taikymo metodus, rinkos prognozes ir absolventų karjeros stebėseną, mokytojų rengimą, mokymosi rezultatų patvirtinimą bei kvalifikacijų pripažinimą ir pramonės lygmens sertifikavimą;

(15) ESF+ parama turėtų būti teikiama siekiant skatinti, kad visi, visų pirma palankių sąlygų neturinčioms grupėms priklausantys asmenys, turėtų vienodas teises į kokybišką, nesegreguotą ir įtraukų švietimą ir mokymą, pradedant ankstyvuoju ugdymu ir priežiūra, taip pat bendruoju lavinimu ir profesiniu mokymu, visų pirma pameistryste, ir baigiant aukštuoju mokslu, įskaitant suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi. ESF+ turėtų tikslingai remti besimokančius asmenis, kuriems tokios paramos reikia, ir mažinti nelygybę švietimo srityje, įskaitant skaitmeninę atskirtį, užkirsti kelią mokyklos nebaigimui, remti galimybes judėti tarp švietimo ir mokymo sektorių, stiprinti ryšius su neformaliojo mokymosi ir savišvietos sistemomis ir sudaryti visiems palankesnes judumo mokymosi tikslais sąlygas. Atsižvelgiant į tai, reikėtų skatinti sinergiją su programa „Erasmus“, visų pirma siekiant sudaryti palankesnes judumo mokymosi tikslais sąlygas palankių sąlygų neturintiems besimokantiems asmenims;

(16) ESF+ turėtų skatinti visų asmenų lanksčias galimybes tobulinti turimus įgūdžius ir įgyti naujų įvairių įgūdžių, visų pirma skaitmeninių įgūdžių ir įgūdžių, susijusių su bazinėmis didelio poveikio technologijomis, taip pat žaliosios ekonomikos ir pramonės ekosistemos įgūdžių, kaip nustatyta ES pramonės strategijoje¹⁰. Vadovaujantis Europos įgūdžių darbotvarke ir Rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo krypčių¹¹, ESF+ turėtų remti lanksčias mokymosi trajektorijas, įskaitant prieinamą

⁹ Kaip apibrėžta 2018 m. kovo 15 d. Tarybos rekomendacijoje dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos.

¹⁰ COM(2020) 102.

¹¹ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo krypčių – naujų galimybių suaugusiems.

trumpą tikslinį modulinį mokymą, padedantį įgyti kvalifikaciją, siekiant suteikti žmonėms įgūdžių, pritaikytų prie darbo rinkos ir pramonės ekosistemų poreikių, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos reikmių, inovacijų ir socialinių bei ekonominių pokyčių, sudaryti palankesnes sąlygas persikvalifikuoti, kelti kvalifikaciją ir įsidarbinti, keisti karjeros kryptį, judėti geografiškai ir tarp sektorių, visų pirma teikiant paramą menkų įgūdžių ir (arba) žemos kvalifikacijos suaugusiesiems. ESF+ taip pat turėtų sudaryti palankesnes sąlygas įgyti integruotų įgūdžių samdomiems darbuotojams, bedarbiams, savarankiškai dirbantiems asmenims, taikant tokias priemones kaip individualios mokymosi sąskaitos;“;

- (7) įterpiama 20a konstatuojamoji dalis:

„(20a) atsižvelgiant į prieigos prie sveikatos priežiūros paslaugų svarbą, ESF+ turėtų užtikrinti sinergiją ir papildomumą su Sveikatos programa, o ESF+ taikymo sritis turėtų apimti pažeidžiamų asmenų galimybę naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis;“;

- (8) 21 konstatuojamoji dalis pakeičiama taip:

„(21) ESF+ turėtų remti užimtumo, socialinės įtraukties, pažeidžiamų asmenų galimybių naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, ilgalaikės globos, švietimo ir mokymo politikos ir sistemų reformas. Siekdamos geresnio suderinimo su Europos semestru, valstybės narės turėtų skirti tinkamą ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išteklių kiekį tam, kad būtų įgyvendintos atitinkamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos dėl struktūrinių problemų, kurias tikslinga spręsti naudojant į ESF+ aprėptį patenkančias daugiametes investicijas. Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, [Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir Techninės paramos priemonės] tarpusavio suderinamumą, koordinavimą ir papildomumą. Visų pirma Komisija ir valstybės narės, siekdamos garantuoti finansavimo šaltinių, įskaitant techninę paramą, nuoseklumą, suderinamumą, papildomumą ir sinergiją, turėtų užtikrinti, kad visi proceso etapai būtų veiksmingai koordinuojami;“;

- (9) įterpiama 22 a konstatuojamoji dalis:

„(22a) siekiant spręsti nemažėjančią vaikų skurdo Sąjungoje problemą ir vadovaujantis Europos socialinių teisių ramsčio 11 principu, pagal kurį vaikai turi teisę į apsaugą nuo skurdo, o palankių sąlygų neturintys vaikai – teisę į konkrečias lygių galimybių užtikrinimo priemones, turėtų būti siekiama, kad valstybės narės bent 5 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, skirtų kovai su vaikų skurdu remti, laikantis konkrečių ESF+ tikslų, kurių siekiant galima skirti išteklių tiesioginiam vaikų rėmimui ankstyvosios priežiūros, ugdymo, sveikatos priežiūros, deramo būsto ir adekvačios mitybos srityse;“;

- (10) 23 konstatuojamoji dalis pakeičiama taip:

„(23) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas įtraukiam ekonomikos atsigavimui po didelės krizės ir remti jaunimo užimtumą kintančiame darbo pasaulyje, taip pat atsižvelgiant į nuolatinį aukštą jaunimo nedarbo ir neveiklumo lygį kai kuriose valstybėse narėse ir regionuose, būtina, kad valstybės narės toliau investuotų pakankamai ESF+ išteklių į priemones, kuriomis remiamas jaunimo užimtumas ir įgūdžiai, be kita ko, įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą. Remdamosi 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu įgyvendinamais pavieniams asmenims skirtais Jaunimo užimtumo iniciatyvos veiksmais ir įgyta patirtimi, valstybės narės turėtų toliau remti reintegracijos į darbo rinką ir švietimo sistemą priemones ir investuoti į

ankstyvąją prevenciją ir informavimo veiklą, prireikus teikiant pirmenybę jauniems ilgalaikiams bedarbiams, neveikliam ir palankių sąlygų neturinčiam jaunimui, be kita ko, organizuojant darbą su jaunimu. Be to, valstybės narės turėtų investuoti į priemones, kuriomis sudaromos sąlygos pereiti iš švietimo sistemos į darbo rinką ir į adekvačius užimtumo tarnybų pajėgumus, kad jaunimui būtų teikiama prie jo reikmių pritaikyta holistinė parama ir tikslingesni pasiūlymai.

Ilgūdžių tobulinimas ir naujų bei įvairių ilgūdžių įgijimas padės jaunimui pasinaudoti augančių sektorių teikiamomis galimybėmis ir pasirengti kintančiam darbo pobūdžiui, drauge išnaudojant galimybes, atsirandančias dėl skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos ir Europos pramonės ekosistemų transformacijos.

Todėl valstybės narės, kuriose nedarbo ir nesimokančio 15–29 m. jaunimo dalis 2019 m., Eurostato duomenimis, viršija Sąjungos vidurkį, minėtiems veiksams turėtų skirti bent 15 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas;“;

(11) 35–45 konstatuojamosios dalys išbraukiamos;

(12) 47 konstatuojamoji dalis pakeičiama taip:

„(47) pagal [Tarybos sprendimo 2013/755/ES¹² 94] straipsnį užjūrio šalyse bei teritorijose (toliau – UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai turi atitikti reikalavimus gauti finansavimą pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalies taisykles ir tikslus bei galimas nuostatas, taikomas valstybei narei, su kuria yra susijusios atitinkamos UŠT;“;

(13) 51 konstatuojamoji dalis pakeičiama taip:

„(51) šio reglamento tikslų, t. y. tikslų, kuriais siekiama didinti darbo rinkų veiksmingumą, skatinti kokybišką užimtumą, suteikti geresnę prieigą prie kokybiško švietimo bei mokymo, remti socialinę įtrauktį ir mažinti skurdą, be kita ko, vykdant veiksmus pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį, valstybės narės negali deramai pasiekti ir tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, todėl laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;“;

(14) įterpiama 54 konstatuojamoji dalis:

„(54) siekiant sudaryti sąlygas greitai reaguoti į išskirtines ir neįprastas aplinkybes, kaip nurodyta Stabilumo ir augimo pakte, galinčias atsirasti programavimo laikotarpiu, turėtų būti numatytos laikinos priemonės, skirtos palengvinti ESF+ paramos panaudojimą reaguojant į tokias aplinkybes. Be to, įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su laikinomis fondų lėšų naudojimo išskirtinėmis ir neįprastomis aplinkybėmis priemonėmis, turėtų būti priimti be komiteto procedūrų, atsižvelgiant į tai, kad taikymo sritis yra nustatyta Stabilumo ir augimo pakte ir apsiriboja šiame reglamente nustatytais priemonėmis;“;

(15) 2 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

(a) 2 punktą pakeičiamas taip:

¹² 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

„(2) asocijuotoji šalis – trečioji valstybė, sudariusi su Sąjunga susitarimą, kuriuo jai suteikiama teisė pagal 30 straipsnį dalyvauti ESF+ užimtumo ir socialinių inovacijų dalies veikloje;“;

(b) 9 punktas išbraukiamas;

(c) 10 punktas pakeičiamas taip:

„(10) teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikdamas savo vardu naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba juridinio asmens statuso neturintis subjektas pagal Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punktą;“;

(16) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) antra pastraipa pakeičiama taip:

„ESF+ remia ir papildo valstybių narių politiką ir teikia jai pridėtinės vertės, kad būtų užtikrintos lygios galimybės, galimybės įsidarbinti, tinkamos darbo sąlygos, socialinė apsauga ir įtrauktis.“ ;

(b) trečios pastraipos b punktas pakeičiamas taip:

„b) taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, skirtą pagalbai, atitinkančiai 4 straipsnio 1 dalyje ir 23 straipsnyje išvardytus tikslus (užimtumo ir socialinių inovacijų dalis).“;

(17) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies įžanginis sakinyss pakeičiamas taip:

„1. ESF+ remia šiuos konkrečius tikslus užimtumo, švietimo ir socialinės įtraukties srityse ir tokiu būdu taip pat padeda siekti [būsimojo BNR] [4] straipsnyje iškelto politikos tikslo – „Socialiai atsakingesnė Europa. Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas“.“;

(b) 3 dalis išbraukiama;

(18) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1–3 dalys pakeičiamos taip:

„1. 2021–2027 m. ESF+ bendras finansinis paketas yra 97 332 282 000 EUR dabartinėmis kainomis.

2. ESF+ dalies, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimo tikslą skiriama finansinio paketo dalis yra 96 571 282 000 EUR dabartinėmis kainomis, iš kurios 200 000 000 EUR dabartinėmis kainomis skiriama tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, kuriuo remiami 23 straipsnio i punkte nurodyti novatoriški sprendimai, ir 400 000 000 EUR dabartinėmis kainomis kaip papildomas finansavimas skiriama atokiausiems regionams, nustatytiems SESV 349 straipsnyje, ir NUTS 2 lygio regionams, atitinkantiems 1994 m. Stojimo akto 6 protokolo 2 straipsnyje nustatytus kriterijus.

3. 2021–2027 m. užimtumo ir socialinių inovacijų dalies finansinis paketas yra 761 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.“;

(b) 4 dalis išbraukiama;

(c) 5 dalis iš dalies keičiama taip:

„5. 3 dalyje nurodyta suma taip pat gali būti panaudota teikiant programai, kaip antai parengiamajai, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklai, įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę paramą, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.“;

(19) 6 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Pagal ESF+ dalį, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, įgyvendinant visas programas ir vykdant pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį remiamus veiksmus jų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais užtikrinama vyrų ir moterų lygybė. Be to, įgyvendinant programas ir vykdant veiksmus jų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais siekiama lygių galimybių visiems, nediskriminuojant dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos.“;

(20) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės ir, kai tinkama, Komisija tiek planavimo, tiek įgyvendinimo etapu vykdydamos veiklą, susijusią su ESF+ ir kitais Sąjungos fondais, programomis ir priemonėmis, kaip antai „Erasmus“, Sveikatos programa, Prieglobsčio ir migracijos fondu, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone ir Techninės paramos priemone, siekia sinergijos ir užtikrina koordinavimą, papildomumą ir nuoseklumą. Valstybės narės ir, kai tinkama, Komisija, siekdamos išvengti pastangų dubliavimo ir užtikrinti už įgyvendinimą atsakingų subjektų glaudų bendradarbiavimą, optimizuoja koordinavimo mechanizmus, kad paramos veiksmai būtų nuoseklūs ir sklandūs.“;

(b) įterpiama 3a dalis:

„3a. Valstybės narės bent 5 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, skiria tiksliniams kovos su vaikų skurdu veiksams ir struktūrinėms reformoms remti pagal 4 straipsnio 1 dalies v ir vii–x punktuose nustatytus konkrečius tikslus.“;

(c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Valstybės narės, kurių nesimokančio ir nedirbančio 15–29 m. jaunimo dalis, remiantis naujausiais turimais Eurostato duomenimis, 2019 m. viršijo Sąjungos vidurkį, 2021–2025 m. bent 15 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, skiria tiksliniams veiksams ir struktūrinėms reformoms, kuriais remiamas jaunimo užimtumas, profesinis mokymas, visų pirma pameistrystė, perėjimas iš švietimo sistemos į darbo rinką, reintegracija į švietimo ar mokymo sistemas ir antros galimybės mokytis suteikimas, visų pirma įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą.

Pagal [būsimojo BNR] [14] straipsnį atlikus ESF+ programų laikotarpio vidurio peržiūrą, valstybės narės, kurių nesimokančio ir nedirbančio 15–29 m. jaunimo dalis, remiantis Eurostato duomenimis, 2024 m. viršija Sąjungos vidurkį, 2026 m. ir 2027 m. šiems veiksams skiria bent 15 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas.

Pirmoje ir antroje pastraipose nustatytas sąlygas atitinkantys atokiausi regionai savo programose pirmoje pastraipoje nustatytiems tiksliniams veiksams skiria ne mažiau nei 15 proc. ESF+ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas. Į šį skirstymą

atsižvelgiama tikrinant, ar nacionaliniu lygmeniu laikomasi pirmoje ir antroje pastraipose nustatyto mažiausio procentinio dydžio.

Igyvendindamos tokius veiksmus valstybės narės teikia pirmenybę neveikliam jaunimui ir jauniems ilgalaikiams bedarbiams ir imasi tikslinių informavimo priemonių.“;

- (21) III dalies „Igyvendinimas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą“ antraštė „I skyrius. Užimtumo ir socialinių inovacijų daliai taikomos konkrečios taisyklės“ išbraukiama;
- (22) antraštė „I skirsnis. Bendrosios nuostatos“ pakeičiama antrašte „I skyrius. Veiklos tikslai“;
- (23) antraštė „II skirsnis. Tinkamumas finansuoti“ pakeičiama antrašte „II skyrius. Tinkamumas finansuoti“;
- (24) II skyrius ir jo 26–29 straipsniai išbraukiami;
- (25) antraštė „III skyrius. Bendrosios užimtumo ir socialinių inovacijų daliai ir sveikatos daliai taikomos taisyklės“ išbraukiama;
- (26) 30 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - (a) 30 straipsnio antraštė pakeičiama taip:
„Trečiųjų valstybių dalyvavimas“;
 - (b) 1 dalies įžanginis sakinyss pakeičiamas taip:
„Užimtumo ir socialinių inovacijų dalyje gali dalyvauti toliau nurodytos asocijuotosios šalys.“;
 - (c) 2 dalis išbraukiama;
- (27) prieš 31 straipsnį įterpiama antraštė „III skyrius. Bendrosios nuostatos“;
- (28) 31 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - (a) 1 dalis pakeičiama taip:
„1. Pagal užimtumo ir socialinių inovacijų dalį finansavimas gali būti teikiamas bet kuria Finansiniame reglamente nustatyta forma, visų pirma kaip dotacijos, apdovanojimai, viešieji pirkimai ir savanoriški mokėjimai tarptautinėms organizacijoms, kurių narė yra Sąjunga arba kurių veikloje ji dalyvauja.“;
 - (b) 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:
„2. Užimtumo ir socialinių inovacijų dalis įgyvendinama tiesiogiai, kaip nustatyta Finansiniame reglamente, arba netiesiogiai kartu su Finansinio reglamento [62 straipsnio 1 dalies c punkte] nurodytomis įstaigomis.“;
 - (c) 4 ir 5 dalys išbraukiamos;
- (29) 32 straipsnis pakeičiamas taip:

„32 straipsnis

Darbo programa

Užimtumo ir socialinių inovacijų dalis įgyvendinama vykdamas Finansinio reglamento [110] straipsnyje nurodytas darbo programas. Kai taikoma, darbo programose nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma.“;

(30) 33 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nustatomi rodikliai, skirti programos dalies įgyvendinimui ir pažangai, daromai siekiant 4 straipsnyje nustatytų konkrečių tikslų ir 23 straipsnyje nustatytų veiklos tikslų, stebėti.“;

(b) 3 dalis išbraukiama;

(31) 37 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Komisija vykdo su užimtumo ir socialinių inovacijų dalimi ir jos veiksmams bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Užimtumo ir socialinių inovacijų daliai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su 4 ir 23 straipsniuose nurodytais tikslais.“;

(32) prieš antraštę „IV dalis. Baigiamosios nuostatos“ įterpiamas 37a straipsnis:

„37a straipsnis

Laikinos ESF lėšų naudojimo priemonės reaguojant į išskirtines ir neįprastas aplinkybes

Jeigu Taryba po [šio reglamento įsigaliojimo data] pripažįsta, kad įvyko neįprastas įvykis, kurio viena ar daugiau valstybių narių negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba didelis ekonomikos nuosmukis euro zonoje ar visoje Sąjungoje, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1466/97(*) 5 straipsnio 1 dalies dešimtoje pastraipoje, 6 straipsnio 3 dalies ketvirtoje pastraipoje, 9 straipsnio 1 dalies dešimtoje pastraipoje ir 10 straipsnio 3 dalies ketvirtoje pastraipoje, arba kad įvyko netikėti neigiami ekonominiai įvykiai, turintys didelį nepalankų poveikį viešiesiems finansams, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1467/97(**) 3 straipsnio 5 dalyje ir 5 straipsnio 2 dalyje, Komisija gali įgyvendinimo sprendimu ir jame nustatytą laikotarpį:

a) nukrypstant nuo 4 straipsnio 1 dalies išplėsti ESF+ paramos taikymo sritį, leisdama remti priemones, kurios yra tikrai būtinos reaguojant į tokias išskirtines ar neįprastas aplinkybes, visų pirma siekiant sudaryti sąlygas finansuoti trumpalaikio darbo programas nereikalaujant, kad jos būtų derinamos su aktyviomis priemonėmis, ir suteikti galimybę naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, be kita ko, asmenims, kurie nėra tiesiogiai socialiai ir ekonomiškai pažeidžiami;

b) nukrypstant nuo 7 straipsnio, sušvelninti paramos telkimo pagal temas reikalavimus.

(*) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 1).

(**) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl paviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).“;

(33) 38 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 15 straipsnio 6 dalyje ir 21 straipsnio 5 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 15 straipsnio 6 dalyje ir 21 straipsnio 5 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

(b) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Pagal 15 straipsnio 6 dalį ir 21 straipsnio 5 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

(34) 42 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) antraštė pakeičiama taip:

„Užimtumo ir socialinių inovacijų daliai taikomos pereinamojo laikotarpio nuostatos“;

(b) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013¹³ panaikinamas nuo 2021 m. sausio 1 d.

2. Užimtumo ir socialinių inovacijų dalies finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos perėjimui nuo pagal ankstesnę – Užimtumo ir socialinių inovacijų – programą patvirtintų priemonių prie ESF+ užtikrinti.“;

(35) III priedas išbraukiamas.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

¹³ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) ir kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 283/2010/ES, nustatantis Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonę *Progress* (OL L 347, 2013 12 20, p. 238).

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pakeisto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos socialinio fondo + (ESF+), kuriuo panaikinamas reglamentas (ES) Nr. 1296/2013, pasiūlymas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)

Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes

07 antraštinė dalis

07 02 skyrius. ESF+

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai¹⁴

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☐ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

ESF+ yra pagrindinė ES investavimo į žmones priemonė ir svarbus indėlis, darantis Europą socialiai atsakingesnę ir artimesnę piliečiams ir kasdien teikiantis naudos tiems mūsų visuomenės nariams, kuriems labiausiai reikia pagalbos. ESF+ padeda siekti didesnės valstybių narių socialinės ir ekonominės konvergencijos – būtinos sąlygos, kad ES tinkamai veiktų kaip stabili ir gyvybinga ekonominė ir politinė sąjunga.

Priėmus ESF+ reglamentą valstybės narės skirstys savo biudžeto asignavimus vadovaudamosi per praėjusių metų Europos semestrą gautomis gairėmis. Naujas programavimo laikotarpis prasidės 2021 m. sausio 1 d., tad Komisija ėmėsi priemonių, kad kuo labiau paspartintų fondo įgyvendinimą, pvz., atsisakydama reikalavimo pranešti Komisijai apie vadovaujančiųjų institucijų paskyrimą, ir taip išvengė vėlavimo 2014–2020 m.

Įgyvendinimas taikant tiesioginį valdymą taip pat bus pradėtas iš karto įsigaliojus programai.

¹⁴

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmiais.*

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*): ES pridėtinė vertė sukuriamą investuojant į tokias sritis ir tikslines grupes, kurioms investicijų kitaip nebūtų skirta, plečiant esamų priemonių aprėptį, remiant inovacijų integravimą ir stiprinant valstybių narių administracijų pajėgumus. Iš gausių įrodymų matyti, kad be papildomų ES investicijų ES socialinės sanglaudos ir socialinių teisių skatinimo politika nebūtų įgyvendinta. Naudodamos Europos lėšas valstybės narės į sritis, tikslines grupes ir reformas investavo daugiau nei būtų galėjusios vien nacionalinėmis lėšomis. Nors užimtumo ir socialinių reikalų sritis daugiausia tebeprisiklauso valstybių narių kompetencijai, uždavinių mastas ir poveikis yra toks, kad priemonės yra rezultatyvesnės ir veiksmingesnės, kai valstybių narių pastangos remiamos ES lygmeniu ir padedama skatinti reformas, naudingas tiek atskiroms šalims, tiek visai ES.

Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinė vertė (*ex post*): iššūkiai, su kuriais susiduria Europos šalių ekonomika ir visuomenė, ypač užimtumo, švietimo, įgūdžių ir socialinių klausimų srityje, reikalauja nuolat investuoti į šias sritis. Tikimasi, kad šia iniciatyva bus padedama įgyvendinti šių sričių ES politiką ir prioritetus (pvz., užimtumo gaires ir Europos socialinių teisių ramstį), skatinti geriausią patirtį ir bendradarbiavimą (siekiant stiprinti politikos formavimo ir įgyvendinimo pajėgumus ir palengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą), taip pat propaguoti ES vertybes (pvz., lygybę ir socialinį teisingumą). Tikimasi, kad ilginiui iniciatyva padės skatinti ekonominę ir socialinę valstybių narių konvergenciją ir didinti Europos ekonomikos ir visuomenės atsparumą.

1.4.3. *Panašios patirties išvados*

Dabartinio ir ankstesnių programavimo laikotarpių vertinimas bei susiję tyrimai patvirtina šiuo reglamentu reglamentuojamų fondų rezultatyvumą, veiksmingumą, reikalingumą, nuoseklumą ir ES pridėtinę vertę. Valstybės narės į politikos sritis, tikslines grupes ir reformas investavo daugiau, nei būtų galėjusios vien nacionalinėmis lėšomis. Visų pirma:

- atlikus 2000–2006 m. ir 2007–2013 m. ESF *ex post* vertinimus pripažinta, kad ESF investicijos yra tinkamos, veiksmingos ir rezultatyvios. Bėgant laikui ESF buvo vis labiau derinamas su ES politika ir prioritetiniais tikslais pagal Lisabonos strategiją ir Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“. Be to, ESF, kuris yra vienas iš struktūrinių fondų, labiau sutelkdamas išteklius, padeda siekti Sutartyje nustatytų ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslų. Pavyzdžiui, vienuolikoje valstybių narių 70 proc. aktyvių priemonių finansuojama ESF lėšomis (ir susijusiomis nacionalinėmis lėšomis);
- pagal JUI remiant nesimokantį ir nedirbantį jaunimą tam tikruose ES regionuose jaunimo užimtumo politika tapo labiau matoma, be to, remiant Jaunimo garantijų iniciatyvos sukūrimą ir įgyvendinimą, keliose valstybėse narėse įvyko politikos formavimo pokyčių;
- iš preliminarinių EPLSAF laikotarpio vidurio vertinimo rezultatų, įskaitant suinteresuotųjų subjektų atsiliepimus, matyti, kad šio fondo teikiama pagalba maistu,

materialinė pagalba ir socialinės įtraukties veiksmai pagerina labiausiai skurstančių asmenų padėtį ir kad pagalbos taip pat sulaukia tie asmenys, kurie kitu atveju bendrosios socialinės paramos negautų arba kuriems reikalinga skubi parama;

- EaSI laikotarpio vidurio vertinimas rodo, kad šios programos tikslai tebėra aktualūs, visų pirma po finansų ir ekonomikos krizės susiklosčiusiomis sunkiomis socialinėmis ir ekonominėmis aplinkybėmis, ir kad pagal šią programą buvo veiksmingai pasiektos atitinkamos suinteresuotosios šalys, gauti rezultatai ir pasiekti jos tikslai.

Tačiau vertinimų ir tyrimų duomenys rodo, kad dar yra neišspręstų problemų, visų pirma dėl būtinybės siekti didesnio nuoseklumo ir sinergijos, lankstumo ir politikos derinimo, orientavimosi į veiksmingumą ir į rezultatus bei supaprastinimo. Visų pirma reikia supaprastinti finansavimo tvarką ir – didesniu ar mažesniu mastu – lėšų įgyvendinimą. Spręstinių klausimų santrauka pateikta prie šio teisės akto pasiūlymo pridėtame poveikio vertinime.

1.4.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šia iniciatyva siekiama pagerinti ESF+ ir kitų fondų, kurių lėšos investuojamos į žmogiškojo kapitalo plėtrą, sinergiją ir nuoseklumą.

Tiek ERPF, tiek ESF+ visų pirma siekia ekonominės ir socialinės sanglaudos tikslo. Koordinavimas užtikrinamas nustatant bendras pasidalijamojo valdymo taisykles tokiose srityse kaip programavimas ir finansų valdymas. Ir toliau bus galima vykdyti keleto fondų finansuojamas programas, kad rengiant ir įgyvendinant programas būtų galima taikyti integruotus metodus. Bendrosiomis taisyklėmis taip pat bus užtikrintas ERPF, ESF+, EŽŪFKP ir EJŖŽF programų suderinamumas.

Bus aktyviau remiamas ESF+ bendradarbiavimas su programa „Erasmus+“ ir Sveikatos programa, į reglamentus įtraukiant tinkamas nuostatas, kurios bus išsamiai išdėstytos darbo programose ir programų vadovuose.

Pagal ESF+ bus ir toliau remiamos ilgalaikio migrantų integravimo priemonės, o PMIF patenkins trumpalaikius poreikius. ESF+, kaip pagrindinė ES priemonė, skirta investuoti į žmogiškąjį kapitalą ir įgūdžius, naudodamasis sąveika su programa „Europos horizontas“ ir toliau labai prisidės prie žmogiškojo kapitalo plėtotės mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

☒ trukmė ribota

- ☒ galioja nuo 2021 01 01 iki 2027 12 31
- ☒ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2021 iki 2027 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2021 iki 2030 m.

☐ trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM, vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)¹⁵

☒ Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

☒ Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

☒ Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtiems organams;
- ☒ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☒ Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose nurodytiems organams;
- ☒ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- ☒ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

ESF+ bus padalytas į dvi dalis: taikant pasidalijamąjį valdymą vykdomas ankstesnės ESF, EPLSAF ir JUI programos ir taikant tiesioginį bei netiesioginį valdymą vykdomas programos, apjungiančias ankstesnės Užimtumo ir socialinių inovacijų (EaSI) programos priemones.

Įgyvendinant ESF+ bus toliau bendradarbiaujama su tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai JT agentūromis EBPO ir TDO.

Be to, nauja tarpvalstybinio bendradarbiavimo veikla gali būti įgyvendinama taikant netiesioginį valdymą, pasitelkiant ESF vadovaujančiąsias institucijas.

¹⁵ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Taikant pasidalijamąjį valdymą programose bus apibrėžti bendrieji produktų ir rezultatų rodikliai. Duomenis apie bendruosius produktų ir rezultatų rodiklius valstybių narių institucijos perduos Komisijai elektroniniu būdu 6 kartus per metus. Bus tikrinamas duomenų nuoseklumas. Taip pat bus tikrinamas stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir tikrinimo duomenų rinkimo, registravimo ir saugojimo sistemos patikimumas.

Taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, remiantis atitinkama ankstesnės EaSI programos patirtimi, bus rengiami veiklos rezultatų planai, siekiant užtikrinti, kad duomenys būtų renkami veiksmingai, rezultatyviai ir laiku.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

BNR projekte numatyta, kad Komisijos mokėjimai bus mokami kaip išankstinis finansavimas, tarpiniai mokėjimai ir mokėjimai po sąskaitų patvirtinimo. Išankstinis finansavimas mokamas kartą per metus BNR numatytomis procentinėmis dalimis. Tarpiniai mokėjimai apskaičiuojami remiantis bendro finansavimo procentiniu dydžiu pagal prioritetus, dėl kurių susitarta veiksmų programoje. Kitaip nei dabartiniu programavimo laikotarpiu, leidžiama pateikti tik keturias tarpinio mokėjimo paraiškas per metus (kas ketvirtį).

BNR projekte numatytos skirtingos tarpinių mokėjimų atskleidimo sąlygos priklausomai nuo to, ar programos įgyvendinimas yra grindžiamas realiosiomis valstybės narės deklaruotomis išlaidomis, supaprastintu išlaidų apmokėjimu ar apmokėjimu įvykdžius sąlygas.

BNR pasiūlymo projekte (pasidalijamasis valdymas) remiamasi 2014–2020 m. programavimo laikotarpio Bendrųjų nuostatų reglamentu. Tačiau tam tikromis siūlomomis priemonėmis siekiama supaprastinti ir sumažinti audito našą valstybėms narėms ir jų paramos gavėjams. Šios priemonės yra susijusios su tuo, kaip lėšas valdo vadovaujančioji institucija, kuri, kaip siūloma, valdymo patikrinimus grindžia rizikos analize. Antra, esant tam tikroms sąlygoms, vadovaujančioji institucija gali nuspręsti be išankstinio Komisijos leidimo taikyti griežtesnes kontrolės priemones pagal nacionalines procedūras. Taip pat buvo panaikintas skyrimo procesas, todėl turėtų paspartėti programų įgyvendinimas.

BNR pasiūlymo projekte nėra numatyta tvirtinančiosios institucijos, o tik apskaitos funkcija. Dėl to būtų mažiau administravimo nacionaliniu lygmeniu.

BNR pasiūlyme yra keletas tam tikrų su deklaruotų išlaidų auditu susijusių elementų, kuriais siekiama vengti pakartotinių to paties veiksmo ir (arba) išlaidų audito.

Pagal BNR taisyklių projektą Komisijos tarpiniai mokėjimai bus patvirtinami po valdymo patikrinimų – tikrinama rizika grindžiama paramos gavėjų pateiktų prašymų kompensuoti išlaidas imtis. Tačiau tai dažnai buvo daroma prieš išsamius valdymo patikrinimus vietoje arba vėlesnį auditą.

Siekiant sumažinti riziką, kad bus kompensuojamos reikalavimų neatitinkančios išlaidos, pasiūlymuose numatytos kelios priemonės.

1) Komisijos tarpiniai mokėjimai teberibojami 90 proc. sumos, kuri turi būti išmokėta valstybėms narėms, nes tuo metu atlikta tik dalis nacionalinių patikrinimų. Likutis bus sumokėtas po metinio sąskaitų patvirtinimo, kai vadovaujančioji institucija ir audito institucija pateiks audito įrodomuosius dokumentus ir pagrįstą patikinimą. Dėl bet kokių Komisijos arba Europos Audito Rūmų po metinių patvirtintų sąskaitų perdavimo vadovaujančiajai ir (arba) tvirtinančiajai institucijai nustatytų pažeidimų gali būti taikoma grynioji pataisa.

2) Tolesnis metinis sąskaitų tvirtinimas ir metinis įgyvendintų veiksmų užbaigimas arba galutinis išlaidų patvirtinimas – taip nacionalinės ir regioninės institucijos bus papildomai paskatintos laiku tikrinti kokybę, atsižvelgiant į metinį sąskaitų tvirtinimą Komisijai.

Programos užimtumo ir socialinių inovacijų dalis bus įgyvendinama taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą ir Finansiniame reglamente numatytus įgyvendinimo būdus – daugiausia dotacijas ir viešuosius pirkimus. Tiesioginis valdymas leidžia užmegzti tiesioginius ryšius su paramos gavėjais ir (arba) rangovais, kurie tiesiogiai vykdo veiklą, padedančią siekti Sąjungos politikos tikslų. Komisija užtikrina, kad būtų tiesiogiai stebimi finansuojamų veiksmų rezultatai. Finansuojamų veiksmų apmokėjimo tvarka bus pritaikyta atsižvelgiant į riziką, susijusią su finansiniais sandoriais. Siekiant užtikrinti Komisijos kontrolės rezultatyvumą, veiksmingumą ir ekonomiškumą, bus laikomasi strategijos, užtikrinančios *ex ante* ir *ex post* patikrinimų pusiausvyrą.

Sandorių, kuriems taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas, imties *ex post* auditai bus atliekami ir vietoje – juos atliks išorės auditoriai. Atrenkant šiuos sandorius bus derinamas rizikos vertinimas su atsitiktine atranka.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

Sumažinus kontrolės aplinką gali padaugėti klaidų. Tikimasi, kad ši rizika bus sumažinta apribojus kompensacijas ir atliekant metinį sąskaitų patvirtinimą. Tačiau tikėtina, kad koregavimai nacionaliniu lygmeniu bus didesni, todėl gali kilti valstybių narių nepasitenkinimas. Šį nepasitenkinimą gali sustiprinti ir tai, kad dabartiniame BNR projekte vadovaujančiosios institucijos įpareigos vykdyti riziką grindžiamą, o ne 100 proc. kontrolę, kaip buvo daroma anksčiau. Šis reikalavimas gali prieštarauti ir galiojantiems nacionalinės teisės aktams, kuriais reikalaujama išsamiai tikrinti deklaruotas išlaidas (taip pat atitinkamą nacionalinį finansavimą). Į šį elementą gali būti nepakankamai atsižvelgta pasiūlyme.

Panaikinus tvirtinančiąją instituciją netenkama papildomo patirtų išlaidų valdymo ir kontrolės filtro. Per praėjusius du programavimo laikotarpius tvirtinančiosioms institucijoms teko svarbus vaidmuo atrenkant netinkamas finansuoti išlaidas ir, kai reikia, atliekant papildomus finansinius koregavimus. Dabartiniu BNR pasiūlymu tokia rizika nesumažinama.

Sumažinus audito darbą gali likti neaptiktų klaidų, taigi, gali būti pakenkta Komisijos patikinimo procesui. Mūsų nuomone, ši rizika nesumažinama, nes, visų pirma, taikant proporcingą kontrolės tvarką taip pat ribojami su auditu susiję Komisijos įgaliojimai. Todėl manome, kad teisės aktų leidėjui ši rizika yra priimtina.

Kai biudžetas įgyvendinamas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą, daugiausia dėmesio skiriama viešųjų pirkimų sutarčių skyrimui ir yra numatyta keletas dotacijų konkrečiai veiklai ir organizacijoms.

Viešųjų pirkimų sutartys daugiausia bus sudaromos dėl tyrimų, duomenų rinkimo, vertinimo, mokymo, informavimo kampanijų, IT ir ryšių paslaugų, patalpų bei įrangos priežiūros ir pan. Rangovai yra daugiausia konsultacinės firmos ir kitos privačios bendrovės, kurių dauguma yra MVI.

Dotacijos daugiausia bus skiriamos nevyriausybinių organizacijų, nacionalinių agentūrų, universitetų ir pan. veiklai remti. Subsidijuojamų projektų ir veiklos vykdymo laikotarpis paprastai yra nuo vienerių iki trejų metų.

Pagrindiniai pavojai:

- neveiksmingo arba neekonomiško skirtų lėšų, susijusių tiek su dotacijomis (sudėtingas tinkamų finansuoti faktinių išlaidų grąžinimas ir ribotos galimybės tinkamas finansuoti išlaidas tikrinti remiantis dokumentais), tiek su pirkimais (mažai ekonominės veiklos vykdytojų turi reikiamų atitinkamos srities žinių, dėl to tam tikruose sektoriuose neįmanoma palyginti siūlomų kainų), naudojimo rizika;
- rizika Komisijos reputacijai, jei nustatomas sukčiavimas ar nusikalstama veikla; dėl labai didelio įvairių rangovų ir paramos gavėjų skaičiaus, kurių kiekvienas turi savą, dažnai nedidelės apimties, kontrolės sistemą, trečiųjų šalių vidaus kontrolės sistemos gali tik iš dalies padėti užkirsti kelią sukčiavimui ar nusikalstamai veiklai.

Komisija įdiegė vidaus procedūras, kuriomis siekiama užkirsti kelią šiems pavojams. Vidaus procedūros visiškai atitinka Finansinį reglamentą, be to, jos apima kovos su sukčiavimu priemones ir jomis atsižvelgiama į sąnaudų ir naudos veiksnius. Atsižvelgdama į tai, Komisija toliau nagrinėja galimybes sustiprinti valdymą ir pasiekti didesnę efektyvumą. Toliau pateikiami pagrindiniai kontrolės sistemos bruožai.

Kontrolė prieš įgyvendinant projektus ir jų įgyvendinimo metu:

- Naudojami Komisijos parengti pavyzdiniai dotacijų susitarimai ir paslaugų sutartys. Juose nustatytos kelios kontrolės nuostatos, pavyzdžiui, audito sertifikatai, finansinės garantijos, auditai vietoje ir OLAF atliekami tikrinimai. Išlaidų tinkamumą finansuoti reglamentuojančios taisyklės paprastinamos, pavyzdžiui, naudojant vienetą įkainius, vienkartinės išmokas, su išlaidomis nesusijusius įnašus ir kitas Finansiniame reglamente numatytas galimybes. Taip bus sumažintos kontrolės sąnaudos, o didžiausias dėmesys bus skiriamas patikrinimams ir kontrolei tose srityse, kuriose rizika didžiausia.
- Visi darbuotojai įsipareigoja laikytis gero administracinio elgesio kodekso. Atrankoje arba dotacijų susitarimų ar sutarčių administravime dalyvaujantys darbuotojai taip pat pasirašo deklaraciją, kuria patvirtina, kad nėra jokio interesų konflikto. Darbuotojai reguliariai mokomi ir dalyvauja tinklų veikloje, kad keistųsi geriausia patirtimi.
- Darbo vietoje, remiantis rangovų ir paramos gavėjų pateiktomis techninės pažangos ataskaitomis, reguliariai tikrinamas techninis projekto įgyvendinimas; be to, atskirais atvejais numatyta rengti rangovų ir (arba) paramos gavėjų susitikimus ir tikrinimą vietoje.

Patikrinimai projekto pabaigoje. Siekiant vietoje patikrinti prašymų apmokėti išlaidas atitiktį reikalavimams, atliekami *ex post* auditai. Šių patikrinimų tikslas –

išvengti su finansinių sandorių teisėtumu ir tvarkingumu susijusių esminių klaidų, jas aptikti ir ištaisyti. Kad tikrinimo poveikis būtų didesnis, atrenkant audituotinus paramos gavėjus numatoma derinti rizika grindžiamą atranką ir atsitiktinę atranką ir atlikti auditą vietoje, kai įmanoma, atsižvelgiant į veiklos aspektus.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Numatyta apskaitos funkcija leistų valstybėms narėms sutaupyti didelę dalį 4 proc. sudarančių dabartinių išlaidų, susijusių su tvirtinimu, nes sumažėtų valdymo ir kontrolės sistemų funkcijų;

naudojant supaprastintą sąnaudų ir supaprastintą išlaidų apmokėjimą, nesusijusį su išlaidomis, sumažinamos administracinės sąnaudos ir administracinė našta visais lygmenimis – tiek administracijų, tiek paramos gavėjų;

proporcinga valdymo patikrinimų (grindžiamų rizika) ir audito kontrolės tvarka;

metinis užbaigimas, kurį taikant viešosioms administracijoms ir paramos gavėjams sumažės dokumentų saugojimo kontrolės tikslais sąnaudos.

Taigi, apskritai manoma, kad įgyvendinus pasiūlymus kontrolės sąnaudos (likę apytiksliai 2 proc. viso valdomo finansavimo) bus ne padidintos ar sumažintos, o perskirstytos.

Atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnę programą (programos dalis) taikant tiesioginį valdymą, ir pagrindines naujosios programos ypatybes, laikoma, kad programos įgyvendinimo rizika išliks palyginti stabili. Derinant dotacijas ir viešuosius pirkimus, *ex ante* ir *ex post* kontrolę, taip pat dokumentų patikrinimus ir auditus vietoje, kiekybiškai įvertinamas likutinis vidutinis klaidų lygis išliks mažesnis nei 2 proc.

Programų, kurioms taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas, siūlomo lygmens tikrinimo metinės išlaidos sudaro apie 3–7 proc. veiklos išlaidų metinio biudžeto. Tai yra pateisinama tuo, kad patikrinamas didelis sandorių skaičius. Iš tiesų, užimtumo ir socialinių reikalų bei sveikatos srityje tiesioginis valdymas yra susijęs su dideliu sutarčių ir dotacijų veiklai vykdyti skaičiumi bei didelio veiklos dotacijų skaičiaus išmokėjimu nevyriausybinėms organizacijoms ir profesinėms sąjungoms. Tokios veiklos keliama rizika yra (daugiausia) susijusi su mažesnių organizacijų pajėgumais veiksmingai kontroliuoti išlaidas.

Penkerių metų laikotarpiu tiesioginio valdymo dotacijų audito vietoje klaidų lygis buvo 1,8 proc., o viešųjų pirkimų, atsižvelgiant į bendrą nedidelį rizikos lygį, – mažiau nei 1 proc. Toks klaidų lygis laikomas priimtiniu, kadangi reikšmingumo lygis nesiekia 2 proc.

Dėl pasiūlytų programos pakeitimų asignavimų valdymo pobūdis nesikeis. Taikant dabartinę tikrinimo sistemą galima užkirsti kelią klaidoms ir (arba) neatitikimams ir (arba) jas (juos) aptikti, o aptikus – ištaisyti. Todėl tikimasi, kad ligšiolinis klaidų lygis nekis.

2.3. **Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės**

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Kai veikla vykdoma taikant tiesioginį, netiesioginį ir pasidalijamąjį valdymą, Komisija imasi tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad Europos Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant prevencines priemones, skirtas kovai su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veikla, atliekant veiksmingus patikrinimus, o nustačius pažeidimus – susigrąžinant netinkamai sumokėtas sumas ir atitinkamai atvejais taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas.

Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų, dokumentų auditą ir auditą vietoje. OLAF yra įgaliota atlikti ekonominės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su tokiu finansavimu, patikrinimus ir inspektavimą vietoje.

Komisija taip pat įgyvendina tokias priemones:

- sprendimuose, susitarimuose ir sutartyse, sudaromuose įgyvendinant programą, Komisijai, įskaitant OLAF, ir Audito Rūmams aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti auditą, patikrinimus vietoje ir inspektavimą;
- konkurso pasiūlymų ir paraiškų vertinimo etapu pareiškėjai ir konkurso dalyviai tikrinami pagal paskelbtus atmetimo kriterijus, remiantis deklaracijomis ir ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistema (EDES);
- išlaidų tinkamumą finansuoti reglamentuojančios taisyklės bus supaprastintos pagal Finansinio reglamento nuostatas;
- visiems su sutarčių valdymu susijusiems darbuotojams, taip pat auditoriams ir tikrintojams, vietoje tikrinantiems gavėjų deklaracijas, reguliariai rengiami mokymai sukčiavimo ir pažeidimų klausimais.

EMPL GD imasi veiksmų pagal Komisijos kovos su sukčiavimu strategiją.

Tiesioginio valdymo atveju sukčiavimo rizikos vertinimas buvo atnaujintas 2019 m. Dotacijų skyrimo procedūrose numatyti keli kovos su sukčiavimų elementai, kaip antai plačiai taikomas keturių akių principas, skyrimo procedūrų tikslumo ir skaidrumo tikrinimas, išsamios procedūros, skirtos interesų konfliktų prevencijai, tikrinimas, ar pareiškėjai nėra įtraukti į vadinamąjį juodąjį sąrašą pagal Reglamentą Nr. 1605/2002, IT priemonių (pvz., EDES ir ARACHNE) naudojimas ir kitų sukčiavimo grėsmių nustatymas.

Pasidalijamojo struktūrinių fondų valdymo atveju vadovaujamosi Regioninės ir miestų politikos GD, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD ir Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD 2015–2020 m. Bendra kovos su sukčiavimu strategija (JAFS). 2014–2020 m. struktūriniams fondams Bendrųjų nuostatų reglamente (125 straipsnio 4 dalies c punkte) yra numatytas konkretus įpareigojimas kovoti su sukčiavimu. EMPL GD, vykdydamas savo kontrolės ir audito įsipareigojimus, tikrina, ar valstybėse narėse yra sukurtos ir tinkamai veikia valdymo ir kontrolės sistemos, kuriomis būtų užtikrinamas efektyvus ir teisingas lėšų naudojimas, o kartu ir išlaidų teisėtumas bei tvarkingumas. Valstybės narės privalo pranešti apie problemas naudodamosi Pažeidimų valdymo sistema. EMPL GD stebi nacionalinius kovos su sukčiavimu veiksmus ir, jei reikia, priima finansinių pataisų sprendimus dėl ESF paramos atitinkamai programai, pavyzdžiui, taikydamas priemones pagal OLAF ataskaitas ir rekomendacijas. Be to, EMPL GD teikia gaires vadovaujančiosioms institucijoms, be kita ko, sukčiavimo rizikos vertinimo priemonę. EMPL GD aktyviai platina valstybėms narėms rizikos vertinimo priemonę ARACHNE.

Išorės rangovui atlikus tyrimą, kuris bus užbaigtas iki 2018 m. vidurio, JAFS bus peržiūrėta, o EMPL GD įnašas į Komisijos kovos su sukčiavimu strategiją – atnaujintas.

Galiausiai EMPL GD taikomas priemonės papildo horizontaliosios priemonės, pavyzdžiui, vidaus mokymai informuotumui apie sukčiavimą didinti (sukčiavimo grėsmėms nustatyti) ir sukčiavimo prevencija.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes	DA / NDA	ELPA šalių ¹⁶	valstybių kandidačių ¹⁷	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
2	07 01 01 01 – ESF+ pasidalijamojo valdymo rėmimo išlaidos	NDA	Ne	Ne	Ne	Ne
2	07 01 01 02 – Užimtumo ir socialinių inovacijų dalies rėmimo išlaidos	NDA	Taip	Taip	Taip	Ne
2	07 02 01 – ESF+ pasidalijamojo valdymo veiklos išlaidos	DA	Ne	Ne	Ne	Ne
2	07 02 02 – ESF+ pasidalijamojo valdymo veiklai skirta techninė parama	DA	Ne	Ne	Ne	Ne
2	07 02 04 – ESF+. Užimtumo ir socialinių inovacijų dalis	DA	Taip	Taip	Taip	Ne

¹⁶ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

¹⁷ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	2	Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes
--	----------	--

IŠ VISO			2021 m	2022 m	2023 m	2024 m	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
			.	.	.	.					
07 02 01 – ESF+ pasidalijamojo valdymo veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	(1)	Įtraukta į pasiūlymą dėl Bendrųjų nuostatų reglamento (COM(2018) 375)								
	Mokėjimai	(2)									
07 02 02 – ESF+ pasidalijamojo valdymo veiklai skirta techninė parama	Įsipareigojimai	(1)									
	Mokėjimai	(2)									
07 01 01 01 – ESF+ pasidalijamojo valdymo rėmimo išlaidos	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)									
07 02 04 – ESF+. Užimtumo ir socialinių inovacijų dalis	Įsipareigojimai	(1)	99,944	101,993	104,083	106,214	108,389	110,606	112,271		743,500
	Mokėjimai	(2)	28,093	59,077	76,826	81,534	83,939	85,782	87,369	240,880	743,500
07 01 01 02 – Užimtumo ir socialinių inovacijų dalies rėmimo išlaidos ¹⁸	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500		17,500

¹⁸ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų programos paketui	Įsipareigojimai	=1+3	102,444	104,493	106,583	108,714	110,889	113,106	114,771	0,000	761,000
	Mokėjimai	=2+3	30,593	61,577	79,326	84,034	86,439	88,282	89,869	240,880	761,000

Asignavimai, skirti ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išsamiai išdėstyti Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) (COM(2018) 375) teisės akto finansinėje pažymoje.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

IŠ VISO		2021 m	2022 m	2023 m	2024 m	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai		91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207		638,448
Kitos administracinės išlaidos		5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073		35,514
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280		673,962

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m .	2022 m .	2023 m .	2024 m .	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų visose daugiamečių finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJOSE	Įsipareigojimai	198,724	200,773	202,863	204,994	207,169	209,386	211,051		1 434,963
	Mokėjimai	126,873	157,857	175,606	180,314	182,719	184,562	186,149	240,880	1 434,963

3.2.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Toliau pateikti duomenys dėl žmogiškųjų išteklių yra pagrįsti EMPL GD 2018 m. skirtais išteklių (SEC(2017) 528), iš kurių atskaičiuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondai, kuriam taikomas atskiras pasiūlymas (COM(2018) 380), priskirti darbuotojai.

Kitoms administracinėms išlaidoms – bendrasis biudžetas pateiktas toliau, įskaitant su EGF susijusias išlaidas.

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	91,207	638,448
Kitos administracinės išlaidos	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	5,073	35,514
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	96,280	673,962

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

IŠ VISO

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ¹⁹								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	17,500
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	17,500

¹⁹ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO	98,780	98,780	98,780	98,780	98,780	98,780	98,780	691,460
----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Asignavimai, skirti ESF+ daliai, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, išsamiai išdėstyti Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) (COM(2018) 375) teisės akto finansinėje pažymoje.

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
IŠ VISO etatų plano pareigybių (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
Komisijos būstinė ir atstovybės	599	599	599	599	599	599	599
Delegacijos	0	0	0	0	0	0	0
Moksliniai tyrimai	0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais): CA, LA, SNE, INT ir JES²⁰							
7 išlaidų kategorija							
EMPL GD							
Finansuojama pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	- būstinėje	71	71	71	71	71	71
	- delegacijose	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
Finansuojama iš programos paketo lėšų ²¹	- būstinėje						
	- delegacijose	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
Kita (nurodyti)		netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina	netaikytina
IŠ VISO išorės darbuotojų (etatų vienetais)		71	71	71	71	71	71
BENDRA SUMA		670	670	670	670	670	670

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Programos valdymas, finansai ir auditas
Išorės darbuotojai	Programos valdymas, finansai ir auditas

²⁰ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietos darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

²¹ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
EEE / ELPA	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
Šalys kandidatės	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
Trečiosios valstybės	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
- ☐ nuosaviems ištekliams
- ☐ kitoms pajamoms

nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ²²						
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
..... straipsnis							

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

[...]

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

[...]

²²

Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.